

BDP

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 228

Tarih: 26-02-2010

12873

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. Maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ayla AKAT ATA

Batman Milletvekili

Sorular;

- 1) Bugüne kadar Türkiye'de küçük ve büyük toplam kaç baraj inşa edilmiştir? Şuanda kaç baraj inşa halindedir? Barajların kaç Devlet Su İşleri'ne (DSİ), kaç başka kurum ve şirketlere aittir?
- 2) Bugüne kadar Türkiye'de kaç Hidroelektrik Santral (HES) kurulmuştur? Şuanda kaç Hidroelektrik Santral (HES) inşa halindedir? Bu Hidroelektrik Santrallerin mülkiyeti ve işletmesi kime aittir?
- 3) Bugüne kadar barajlardan ve Hidroelektrik Santral projelerinden etkilenen kişi sayısı kaçtır? Etkilenen kişilerden kaç yerleşim yerini terk etmek zorunda kalmıştır? Kaçının toprak ve ev mülkiyetinde kısmi kamulaştırma uygulanmıştır? Kaç kişi devlet eliyle yeni bir yerleşim yerine yerleştirilmiştir? Tazminat bedelini alarak kendisi yeni bir yerleşim yerine yerleşen kişi sayısı kaçtır?
- 4) Baraj ve Hidroelektrik Santral projeleri sonucu toprağı ve mülkiyeti bulunmayan kişiler yeniden yerleşim sürecine dahil edilmiş midir? Yeniden yerleşim sürecine dahil edilmemiş iseler bu durum kabul edilen uluslararası standartlara ve sürdürülebilir anlayışa uygun mudur?
- 5) Tek tek hangi baraj ve HES projelerinden kaç kişinin yeniden yerleştirildiğini ve kaç kişinin kısmen etkilendiğini belirtebilir misiniz?

- 6) Türkiye’de kaç tane sit alanı baraj sularının altında kalmıştır? Bu sit alanları nerelerdir?
- 7) Yakın bir süreçte ülkemizde geçerli olan ve var olan yaşam seviyesinin korunmasını garanti edemeyen yeniden yerleşim yasaları, Dünya Bankası ve OECD (Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü)’nin yeniden yerleşim yasalarıyla uyumlu hale getirilmesi planlanmakta mıdır?
- 8) Hidroelektrik Santrallerin kurulduğu akarsularda, yataktan akan suyun yüzde kaçını kanal veya tünellerle Hidroelektrik Santrallere aktarılmakta ve yüzde kaçını yataktan bırakılmaktadır ?
- 9) DSİ veya başka kuruluş ve şirketler, varolan ve inşası süren projelerin dışında gelecekte toplam kaç tane baraj ve Hidroelektrik Santral projesi planlanmaktadır? Planlanan tüm baraj ve Hidroelektrik Santral projeleri hayata geçirilirse, ülkemizde doğal akışına dokunulmayan akarsu (yıllık ortalama debisi en az $0,5 \text{ m}^3/\text{saniye}$ olanlar) kalacak mıdır?
- 10) Uzun bir süredir işletilen barajlar arasında artık ekonomik olarak işletilemeyecek barajlar, hacminin dolması veya başka nedenlerden dolayı var mıdır? Ankara’daki Çubuk Barajı böyle bir durumla karşı karşıya mıdır? Elazığ ilindeki Keban barajı hacminin dolum oranı ne düzeydedir ve Keban Barajı’nın tahminen daha kaç yıl ekonomik olarak işletilmesi planlanmaktadır? Şanlıurfa ilindeki Atatürk Barajı hacmi dolum oranı ne düzeydedir?
- 11) Fırat nehrinin yıllık ortalama debisi barajların inşaatından önce (1973’e kadar) Suriye sınırında ne miktardaydı? Birecik barajının 2000 yılında su tutmasından sonra yıllık ortalama debisi ne düzeyde olmuştur? Atatürk ve diğer Fırat barajlarından Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) kapsamında sulama amaçlı 1995 ile 2009 arası yıllık olarak toplam ne kadar su alınmıştır? Bu bölgede uzun vadeli sulama projelerine yıllık ne kadar su verilmesi planlanmaktadır? Suriye’ye verilen en az $500 \text{ m}^3/\text{saniye}$ su miktarında kısa veya uzun vadeli bir değişiklik planlanmakta mıdır?
- 12) Dicle nehrinin Irak sınırında resmi bilgilere göre yıllık debisi $520 \text{ m}^3/\text{saniye}$ düzeyindedir. Dicle nehri üzerinde planlanan tüm baraj, HES ve sulama projeleri uygulandıktan sonra GAP çerçevesinde sulama amacıyla ne miktarda suyun yıllık olarak alınması ve orta-uzun vadeli olarak Irak’a saniyede yıllık ortalama hangi miktarda su verilmesi planlanmaktadır?
- 13) Şırnak ve Hakkari illerinde 11 yeni baraj projesinin sınıra yakın bölgelerde yapılmaya başlandığı doğru mudur? Bu projelerin elektrik üretimi, içme suyu, sulama veya başka hangi amaçlarla planlanmaktadır? Bu projelerin tek tek maliyetleri belirlenmiş midir? Saptanmışsa maliyet nedir? Bu projelerin acele bir şekilde ve Çevre Etkileme Değerlendirme (ÇED) süreci uygulanmadan ihaleye açıldığı doğru mudur? Bu projeleri

hangi şirketler uygulayacaktır veya uygulaması planlanmaktadır? Bu projeler için Çevre Etkileme Değerlendirme (ÇED) sürecinin uygulanmamasının gerekçesi nedir?

14) 2000 yılında çok sayıda uluslararası kuruluş ve bütün tarafların desteği ve dahil edilmesiyle hazırlanıp yayınlanan Dünya Barajlar Komisyonu (WCD) 'Barajlar ve Kalkınma: Karar vermek için yeni bir çerçeve' raporunun kabul edilmesi gündeminizde midir?

15) Baraj ve Hidroelektrik Santrallere göre Sosyal ve ekolojik etkileri çok sınırlı olan, rüzgar ve enerji türleri toplum tarafından en çok kabul edilen enerji türleri olduğunu dikkate alırsak, son yıllarda bu iki alanda başvurulmuş projelerden kaçısı kabul edilmiştir ? Bu projelerden kaçısı reddedilmiştir?